



FARSKÝ LIST

30. jún – 6. júl 2025, číslo 604

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

BIBLIA PRE VŠETKÝCH

JAKUB A KRÍŽ

"Stĺp zeme, tvoj vrchol dosahuje nebo a v твоjich otvorených ramenách žiari láska Boha." Týmito slovami spievali prví kresťania vo svojich spoločenstvách nádherný hymnus na oslávený kríž.

V istom momente svojho života má Jakub zjavenie, ktoré sa stane základom kresťanskej spirituality kríža. Toto zjavenie dostane vo sne. Bola to bežná forma, akou sa Boh zjavoval patriarchom.

Jakub odíde z domu do krajiny, kde žije brat jeho matky, Laban. Na polceste do Haranu sa uloží na odpočinok, lebo sa už zvečeralo. Na vrchole odpočinku Jakub má sen: "I snívalo sa mu, hľa, rebrík opretý o zem a jeho vrchný koniec siahla až do neba, a hľa, anjeli Boží vystupovali a zostupovali po ňom. A hľa, Pán stál na ňom a hovoril" (Gn 28,12-13).

Prví kresťania si pripomínali tento Jakubov sen a spievali: "Jakubov rebrík, lôžko lásky, kde si nás zasnúbil Pán."

Keď sa Ježiš stretá s Natanaelom a skúma to najhlbšie v jeho srdci, povie mu, že ho videl pod figovníkom (Jn 1,48). Figovník je pre žida miestom vnútornej modlitby, kde sa skúmajú Písma.

Ježiš hlbavo skúmal Natanaela, keď bol pod figovníkom. Z tohto pochopíme Natanaelovo prekvapenie nad Ježišovým tvrdením, a sám Ježiš mu odpovie: "Veru, veru, hovorím vám: Uvidíte otvorené nebo a Božích anjelov vystupovať a zostupovať na Syna človeka" (Jn 1,51). To znamená, že Ježiš mu odpovie Jakubovým snom.

Kedy sme my ľudia videli otvorené nebo? Videli sme ho pri smrti Ježiša Krista na kríži,

keď sa chrámová opona roztrhla vo dvoje odvrchu až dospelu (Mk 15,38). To znamená, že sa nebesia roztrhli smerom k zemi. Texty židovskej spirituality hovoria, že toto vystupovanie a zostupovanie anjelov po rebríku Jakubovom (kríž) bolo z úžasu nad tým, že konečne jeden človek (Mesiáš) vykonal Božiu vôľu na kríži, a preto pobláznene vystupovali a zostupovali dolu a odovzdávali si správu jeden druhému.

Teda v Jakubovi sa zjaví triumf kríža ako vrcholný moment zjavenia sa Boha, ako privilegované miesto, kde Boh zosiela Ducha Svätého, ako stred cirkvi, čiže Haran kde mal Jakub tento sen je zaslúbená zem.

Aby sme videli, akú dôležitosť má kríž v cirkvi, pripomenieme si slová sv. Ondreja, apoštola, ktoré vyslovil vo chvíli, keď mal byť ukrižovaný; slová, na ktoré sa odvoláva cirkevná tradícia: "Buď pozdravený, prevzácny kríž! Ty si bol posvätený a ozdobený jeho údmí ako drahými šperkami. Prichádzam k tebe s plesaním a naradovaný. Prijmi ma s radosťou na svoje ramená. Ó, dobrý kríž, ty si dostal krásu Pánových údov. Ja som ťa vrúcne miloval. Túžil som po tebe a dlho som ťa hľadal. Teraz som ťa našiel a si pripravený prijať moje roztúžené srdce. Prijmi ma do svojich ramien, pozdvihni ma od ľudí a predstav ma môjmu Učiteľovi; aby tak On, ktorý ma na tebe vykúpil, mohol ma prijať skrze teba."

JAKUB ZÁPASÍ PROTI BOHU

V Jakubovom živote je jeden moment, ktorý je transcendentálny, aby zavŕšil jeho skúsenosť s Bohom. Písmo nám to predkladá v takých pojmoch, aby sme to mohli pochopiť. Je to zápas telo na telo s Bohom. Pretože toto je podstata zo skúsenosti človeka s Bohom,

zápasit s ním až kým sme premožení, až kým si uvedomíme, že ten, kto bojuje proti nám, je silnejší a vzdáme sa mu.

Aby sme pochopili Jakubovu situáciu, musíme mať na zreteli, že mu neostáva iný prostriedok, len sa postaviť tvárou v tvár Bohu, lebo niet iného možného úniku, keďže ho svokor Laban prenasleduje, pretože mu podfukmi ukradol statok i jeho dcéru, pred sebou má svojho brata Ezaua, ktorý mu prichádza v ústrety so štyristo mužmi, aby ho potrestal zato, že si privlastnil jeho prvorodenstvo. Jakubovi neostáva iné východisko, len sa postaviť zoči-voči Bohu.

V Písme nachádzame podobnú paralelu, keď Izrael nemá iné východisko, len prejsť cez Červené more, keď na jednej strane má zozadu egyptské vojsko a pred sebou morské vody.

Izrael prejde vodami - more sa vysuší, a toto zostane navždy ako pamiatka pre tento ľud, ktorý uvidí v tejto udalosti trvalý znak Božej lásky voči nemu.

Takže Jakub "ešte tej noci vstal, zobral so sebou obe ženy, obe slúžky, ako i jedenásť svojich synov a prešiel cez brod Jabok. Vzal ich a previedol ich cez rieku a preniesol tiež všetko svoje imanie. Len Jakub sám zostal. Tu zápasil s ním akýsi muž až do východu zory" (Gn 32,23-25).

Jakub ostáva v zápase sám, "jeho svet", ktorým sú jeho city - ženy a deti a jeho majetky, ostávajú na druhej strane rieky. A je aj potrebné na stretnutie sa s Bohom, najprv zakúsiť nemohúcnosť a samotu. Jakub sa nemá o čo oprieť, nemá sa kam uchýliť, preto ku koncu noci anjel, ktorý predstavuje Boha, poranil mu bederný kĺb a povedal mu: "Ako sa voláš?" On mu odpovedal: "Jakub". Anjel mu oznámil: "Nebudeš sa už viac volať Jakubom, ale Izraelom", čo znamená silný s Bohom. Už sa nebudeš opierať o seba samého, ani o svoje

majetky, lebo si zápasil proti mne a spoznal si svoju slabosť. Odteraz sa budeš opierať o Boha. Preto v Písme Jakub znamená "vyvolenie", pretože Boh si vyvolí iba toho, ktorý proti nemu zápasil a uvedomil si svoju slabosť, ktorá ho bude sprevádzať po celý život. Takže premožený ostáva premožiteľom, preto sa mu zmení meno, čo je ako nové narodenie; tentoraz zrodenie sa Boha, o čom v knihe Zjavenia Boh povie: "Tomu, kto zvíťazí, dám zo skrytej manny (Múdrosť Písem) a dám mu biely kameň (soľ vyvolenia) a na kameňku napísané nové meno (krst), ktoré nepozná nik, iba ten, kto ho dostane" (Zj 2,17). Vo všetkých udalostiach v živote človeka je to Boh, ktorý bojuje s človekom, aby ho vytrhol z odcudzenia, klaňania sa modlám a prinútil ho oprieť sa o Neho. A preto iba človek, ktorý má odvahu bojovať s Bohom, spozná jedného dňa jeho Lásku a jeho vernosť.

JOZEF, SYN JAKUBOV

Na konci knihy Genéziis je rozprávanie o príhodách Jakubových synov, ktoré sa sústreďujú okolo Jozefa.

História Jozefa je vyznačená nielen zjaveniami, tak ako bolo u jeho predkov, ale aj so snami, ktoré sú takisto jednou formou zjavenia sa Boha.

Prvé Jozefove sny (Gn 37,5-11) vzbudia hlbokú nenávisť v bratoch až do takej miery, že ho predajú kupcom - Izmaelitom, ktorí boli na ceste do Egypta (Gn 37, 12-27).

Boh dovolí tieto udalosti, aby dal vyniknúť svojej prozreteľnosti, ktorá zasiahne do projektov ľudí a vie premeniť na dobro ich pokrivené zámery, takže "tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré", ako to hovorí sv. Pavol (Rim 8,28).

Naozaj, skrz túto udalosť hriechu jeho bratov, nielenže sa Jozef zachráni, ale aj on sám sa obráti a stane sa nástrojom Božieho plánu: príchod Jakubových synov do Egypta.

Táto emigrácia pripraví zrod izraelského ľudu. Stále tá istá perspektíva - zachrániť život mnohým ľuďom (Gn 50,20) - sa tiahne celým Starým zákonom, aby vyústila a rozšírila sa v Ježišovi Kristovi. Nuž teda Jozef príde ako otrok do Egypta, a tu ho kupci predajú Putifarovi.

Putifarova žena sa pokúša ho zviest'. Keď to nedosiahne, lživo ho obviní pred svojim mužom, a ten ho uvrhne do väzenia. Toto je kľúčový moment v živote Jozefa, pretože kvôli svojej vernosti Bohu, nesúhlasiac s hriechom cudzoložstva, dostáva sa do faraónových temných žalárov. Jozef je krásny predobraz Ježiša Krista a stelesňuje postavu Sluhu Pánovho, prorokovanú v Izaiášovi 3,3-12. Ježiš Kristus je naozaj Sluha Pánov, ktorý rovnako ako Jozef, spozná temné zóny smrti pre svoju vernosť Otcovi.

Tak ako Otec vykúpi Ježiša z tmy prostredníctvom vzkriesenia a premení ho na Svetlo sveta, tak aj Jozefa vytiahne z hlbokých a tmavých faraónových väzníc a premení ho na uholný kameň budúceho izraelského ľudu. Toto sa stane vtedy, keď faraón mal sny, ktoré mu nikto nevedel interpretovať, iba privolaný Jozef, ktorému stačilo sen počuť a on ho dokázal vyložiť.

Faraón je tak dojatý múdrosťou, ktorú dal Boh Jozefovi, že ho vymenuje za prvého ministra Egypta.

Potom nadíde veľký hladomor na okolité krajiny a iba Egypt, vedený dobrým Jozefovým správcovstvom, nielenže prežije, ba môže predávať svoje produkty iným krajinám. Preto aj Jakubovi synovia zostúpia do Egypta.

Nakoniec sa Jozef dáva poznať svojim bratom a dovoľí im prísť a usadiť sa tu so svojimi rodinami.

Písmo hovorí, že dovedna ich prišlo sedemdesiat osôb.

Jozef sa ukáže ako Boží muž, ktorý má útroby milosrdenstva: preto môže odpustiť svojim bratom. Zjavuje nám však niečo, čo je podstatné u synov cirkvi, čo znamená vrátiť dobro za zlo, a toto je definitívne podstata evanjelií.

Jozef, tak veľmi verný obraz Ježiša Krista, nám dnes ponúka dokonalú odpoveď na naše rozdelenia, na náš rozpad rodín a na nezáujem voči tým, čo trpia. Jozef odzrkadľuje Ježiša Krista, ktorý zomierajúc na kríži, vyslovuje tie najnádhernšie slová, aké kedy boli na zemi vyslovené: "Otcе, odpusť im, lebo nevedia čo robia" (Lk 23,34).

EXODUS - MOJŽIŠOVO NARODENIE

Boh si poslúžil aj ľudským sprostredkovaním, aby dovedol do konca svoje dielo spásy. Preto vzbudzuje Mojžiša, ako vodcu izraelského ľudu, aby ho vyslobodil z Egypta.

Čas, v ktorom sa narodí Mojžiš, je už obdobím smútku pre izraelský ľud, ktorý je otrokom faraóna. Faraónovým nariadením sa prikazuje, aby hodili do Nílu každého chlapca, čo sa narodí Hebrejom.

Za takýchto súvislostí sa narodí Mojžiš, a tak ako vždy, neistota, prenasledovanie a strádanie akejkolvek ľudskej podpory sprevádzajú Božie diela a jeho plán spásy. Mojžiš nám ponúka v tejto situácii krásnu paralelu s Ježišom Kristom, lebo aj On sa narodí v súvisе s vyhubením novorodencov. A skutočne, keď sa Herodes dozvie o narodení dieťaťa s kráľovským titulom, dá povraždiť v Betleheme a na jeho okolí všetkých chlapcov od dvoch rokov nadol. Poznáme ich pod názvom neviniatka (Mt 2,16).

Ale tak ako Ježiš je zachránený od tejto vraždy prostredníctvom jedného sna, ktorý sa prisnil Jozefovi (Mt 2,13-14), takisto Boh zachráni Mojžiša od smrti v Egypte nádherným zásahom, ktorý nám dá pochopiť, že projekty ľudí sú nanič, ak idú proti Božím plánom.

Kniha Exodus nám rozpráva, že v jednej rodine z Léviho kmeňa narodil sa chlapec, ktorý ostal ukrytý v dome počas troch mesiacov. Keďže ho nemohli dlhšie ukrývať, vložili ho do košíka a spustili ho pri brehu do rieky Níl.

Tu prišla faraónova dcéra k rieke vykúpať sa. Zbadala dieťa kolísajúce sa na vode. Hneď si uvedomila, že ide o hebrejské dieťa, ktoré malo byť obetované.

Ale Boh, ktorý je autor a príčina všetkých vecí a všetkých udalostí, vložil do srdca faraónovej dcéry city súcitú a milosrdenstva. Podnietená týmto Božím vnuknutím rozhodla sa zachrániť dieťa, hľadajúc mu dojku, ktorá by sa oňho starala. Neskôr ho zobrala do paláca, kde rástol akoby bol jej syn. Dieťa dostalo meno Mojžiš, čo znamená "zachránený z vôd". Aj tu je nádherný obraz Ježiša Krista, lebo aj On vo

vzkriesení bol zachránený z vôd, a vody v Písme znamenajú smrť. Preto keď vidíme Ježiša kráčať po vodách (Mt 14,22-23), nie sme prítomní nejakému jednoduchému zázraku, ale zjaveniu sa Boha, ktorý šliape smrť.

Mojžiš rastie a keďže má Božieho ducha, cíti aj on na svojom tele útlak, ktorý prežíva jeho ľud. Je pohnutý milosrdenstvom vidiac utrpenie tohto ľudu a opustí palác, aby mu išiel v ústrety. Takže list Hebrejom nám hovorí: "Keď Mojžiš dospel, s vierou odoprel volať sa synom faraónovej dcéry. Volil radšej trpieť s Božím ľudom, než mať chvíľkový pôžitok z hriechu, a za väčšie bohatstvo pokladal Kristovo pohanenie ako poklady Egypta" (Hb 11,24-26).

	Čičava	Komárany	Memík
Po	<i>Zbor svätých dvanástich apoštolov</i>		
30.6.		18.00 +Michal (r.Kovková)	
Ut	<i>Svätí nezištníci a dvotvorcovia Kozma a Damián</i>		<i>Chrámový sviatok</i>
1.7.	18.00		
St	<i>Uloženie rúcha Presvätej Bohorodičky v Blachernách</i>		
2.7.			
Št	<i>Svätý mučeník Hyacint</i>		
3.7.		18.00 *ZBP Anna (r.Kľučárová)	15.30 spoveď 16.30 liturgia
Pi	<i>Svätý Andrej Jeruzalemcán, krétsky arcibiskup; prepodobná Marta, matka svätého Simeona z Obdivuhodného vrchu</i>		<i>Zdržanlivosť od mäsa</i>
4.7.		16.30 spoveď 18.00 +Jozef, Mária, Ján, Mária (r.Raganičiková)	
So	<i>Svätí apoštolom rovní Cyril a Metod, učelia Slovanov</i>		<i>Odporúčaný sviatok</i>
5.7.	<i>Cyrlometodský kotlík – súťaž vo varení gulášu</i>		<i>Štátny sviatok</i>
	8.00 +Emília (r.Staškova)		
Ne	<i>Štvrtá nedeľa po Pätidesiatnici</i>		
	<i>Prepodobný otec Sisoes Veľký</i>		
6.7.	11.00 *ZBP Renáta, František, Tomáš (r.Nemčíková)	9.15 * za farnosť	7.30 *ZBP Jaroslav (r.Šoganičová)

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete